

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 6  
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΛΙΑΦΟΡΩΝ

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

## ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

## ΑΡΘΡΟ 1

## Στόχος

Στόχος του παρόντος πρωτοκόλλου είναι να αππερέπει και να επιλύει τις διαφορές μεταξύ των συμβαλλομένων μερών για την εξερεύνηση αμοιβαία αποδεκτών λύσεων.

## ΑΡΘΡΟ 2

## Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου εφαρμόζονται αποκλειστικά όταν αφορά τις διαφορές σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή των ακόλουθων διατάξεων, καθώς και όταν ένα μέρος θεωρήσει ότι μέτρο που έχει θεσπίσει το άλλο μέρος, ή η παράλειψη από το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, παραβιάζει τις υποχρεώσεις του στο πλαίσιο των εν λόγω διατάξεων:

- α) Τίτλος IV Ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, εκτός των άρθρων 31, 38 και 39 παράγραφοι 1, 4 και 5 (στο βαθμό που αφορούν μέτρα που έχουν θεσπιστεί βάσει του άρθρου 39 παράγραφος 4) και του άρθρου 45,

β) Τίτλος V Εργαζόμενοι, εγκατάσταση, παροχή υπηρεσιών, κυκλοφορία κεφαλαίων.

- Κεφάλαιο II Εγκατάσταση (Άρθρα 50-54 και 56)
- Κεφάλαιο III Παροχή υπηρεσιών (Άρθρα 57, 58 και 59 παράγραφοι 2 και 3)
- Κεφάλαιο IV Τρέχουσες πληρωμές και κυκλοφορία κεφαλαίων (Άρθρο 60 και άρθρο 61)
- Κεφάλαιο V Γενικές διατάξεις (Άρθρα 63-69)

γ) Τίτλος VI Εναρμόνιση της νομοθεσίας, επιβολή του νόμου και κανόνες ανταγωνισμού.

- Άρθρο 73 παράγραφος 2 (πνευματική, βιομηχανική και εμπορική ιδιοκτησία) και άρθρο 74 παράγραφοι 1, 2 (1ο εδάφιο) και 3-6 (άιμόσιες συμβάσεις)

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

## ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

## ΤΜΗΜΑ I

## ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΠΤΗΣΙΑΣ

## ΑΡΘΡΟ 3

## Ένταξη της διαδικασίας διαπτησίας

- 1 Όταν τα μέρη αδυνατούν να επιλύσουν τη διαφορά τους, το καταγγέλλον μέρος δύναται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 126 της παρούσας συμφωνίας, να ζητήσει με γραπτή αίτηση προς το μέρος κατά του οποίου πρόκειται η καταγγελία και προς την επιτροπή σταθεροποίησης και πόνδετης, τη σύσταση ειδικής ομάδας διαπτησίας.
- 2 Το καταγγέλλον μέρος αναφέρει στην αίτησή του το αντικείμενο της διαφοράς και, κατά περίπτωση, το μέτρο που έχει θεσπίσει το άλλο συμβαλλόμενο μέρος, ή την παράλειψη, που κατά τη γνώμη του παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος πρωτοκόλλου.

## ΑΡΘΡΟ 4

## Σύνθεση της ειδικής ομάδας διαιτησίας

1. Συστήνεται ειδική ομάδα διαιτησίας που απαρτίζεται από τρεις διαιτητές.
  2. Εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για σύσταση ειδικής ομάδας διαιτησίας στην Επιτροπή Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, τα μέρη προβαίνουν σε διαβούλευση προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία για τη σύσταση της ειδικής ομάδας διαιτησίας.
  3. Σε περίπτωση που τα μέρη αδυνατούν να συμφωνήσουν σχετικά με τη σύνθεσή της εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στην παράγραφο 2, κάθε μέρος δύναται να ζητήσει από τον πρόεδρο της Επιτροπής Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, ή από τον αντιπρόσωπό του, να επιλέξει και τα τρία μέλη με κλήρωση, από τον κατάλογο που καταρτίζεται βάσει του άρθρου 15. Ένα μεταξύ των προσώπων που προτείνει το καταγγέλλον συμβαλλόμενο μέρος, ένα μεταξύ των προσώπων που προτείνει το συμβαλλόμενο μέρος εναντίον του οποίου ασκείται η καταγγελία και ένα μεταξύ των διαιτητών που έχουν επιλέξει τα μέρη και ο οποίος εκτελεί χρέη προέδρου.
- Στην περίπτωση που τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνήσουν για ένα ή περισσότερα μέλη της ειδικής ομάδας διαιτησίας, τα υπόλοιπα μέρη διορίζονται σύμφωνα με την ίδια διαδικασία.
4. Η επιλογή των διαιτητών από τον πρόεδρο της Επιτροπής Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, ή τον αντιπρόσωπό του, γίνεται παρουσία αντιπροσώπου κάθε συμβαλλόμενου μέρους.

5. Η ημερομηνία σύστασης της ειδικής ομάδας διατησίας είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο πρόεδρος της ειδικής ομάδας ενημερώνεται σχετικά με τον διορισμό, κατόπιν κοινής συμφωνίας μεταξύ των μερών, των τριών διατητών ή, κατά περίπτωση, η ημερομηνία επιλογής τους σύμφωνα με την παράγραφο 2.

6. Όταν ένα μέρος θεωρεί ότι κάποιος διατητής δεν πληροί τις προϋποθέσεις του κώδικα δεοντολογίας του άρθρου 18, τα μέρη διενεργούν διαβουλεύσεις και, εφόσον συμφωνήσουν, αντικαθιστούν τον εν λόγω διατητή και επιλέγουν έναν νέο, σύμφωνα με την παράγραφο 7. Στην περίπτωση που τα μέρη αδυνατούν να συμφωνήσουν ως προς την ανάγκη αντικατάστασης ενός διατητή, το θέμα παραπέμπεται στον πρόεδρο της ειδικής ομάδας διατησίας, ο οποίος λαμβάνει και την τελική απόφαση.

Σε περίπτωση που ένα συμβαλλόμενο μέρος θεωρεί ότι ο πρόεδρος της ειδικής ομάδας διατησίας δεν πληροί τις προϋποθέσεις του κώδικα δεοντολογίας που αναφέρεται στο άρθρο 18, το θέμα παραπέμπεται σε ένα από τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας διατητών που έχουν επιλεγεί για να εκτελέσουν χρέη προέδρου, το όνομα του οποίου επιλέγεται με κλήρωση από τον πρόεδρο της Επιτροπής Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, ή τον αναπρόσωπό του, παρουσία αντιπροσώπων κάθε συμβαλλόμενου μέρους, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικό μεταξύ των μερών.

7. Σε περίπτωση που διατητής αδυνατεί να συμμετάσχει στη διαδικασία, αποσύρεται ή απουσιάζει σύμφωνα με την παράγραφο 6, επιλέγεται αντικαταστάτης του εντός πέντε ημερών σύμφωνα με τις διαδικασίες επιλογής που τηρούνται για τον διορισμό του αρχικού διατητή. Οι εργασίες της ειδικής ομάδας διατησίας αναστέλλονται καθ'όλη τη διάρκεια απεργασίας της εν λόγω διαδικασίας.

## ΑΡΘΡΟ 5

## Αποφάσεις της ειδικής ομάδας διαιτησίας

1. Η ειδική ομάδα διαιτησίας διαβιβάζει την απόφασή της στα μέρη και στην Επιτροπή Σταθεροποίησης και Σύνδεσης εντός εννήντα ημερών από τη σύστασή της. Όταν θεωρεί ότι η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να τηρηθεί, ο πρόεδρος της ειδικής ομάδας ενημερώνει γραπτώς την Επιτροπή Σταθεροποίησης και Σύνδεσης και τα μέρη, αναφέροντας τους λόγους της καθυστέρησης. Η απόφαση δεν μπορεί να εκδοθεί, σε καμία περίπτωση, 120 ημέρες μετά τη σύστασή της ειδικής ομάδας διαιτησίας.
2. Σε εκκείμενες περιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων αλληλοσύμμενων παραθών, η ειδική ομάδα διαιτησίας καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να εκδώσει την απόφασή της εντός 45 ημερών από τη σύστασή της. Η απόφαση δεν μπορεί να εκδοθεί, σε καμία περίπτωση, 100 ημέρες μετά τη σύστασή της ειδικής ομάδας διαιτησίας. Η ειδική ομάδα διαιτησίας δύναται να εκδώσει προκαταρκτική απόφαση εντός δέκα ημερών από τη σύστασή της, εφόσον κρίνει ότι η συγκεκριμένη υπόθεση είναι επείγουσα.
3. Στην απόφαση της ειδικής ομάδας αναφέρονται τα πραγματικά περιστατικά, η δυνατότητα εφαρμογής των σχετικών διατάξεων της παρούσας συμφωνίας και η βιοτική αιτιολόγηση των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων τα οποία διατυπώνει. Η απόφαση δύναται να περιλαμβάνει συστάσεις για τα μέτρα που πρέπει να θεσπίζονται για την τήρησή της.

4. Το καταγγέλλον μέρος δύναται να ανακαλέσει την καταγγελία του με γραπτή κοινοποίηση στον πρόεδρο της ειδικής ομάδας διαιτησίας, στο συμβαλλόμενο μέρος εναντίον του οποίου ασκείται η καταγγελία και στην Επιτροπή Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, ανά πάσα στιγμή πριν από την κοινοποίηση της απόφασης στα μέρη και στην Επιτροπή Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Η ανάκληση αυτή δεν επηρεάζει το δικαίωμα του εν λόγω μέρους να υποβάλει νέα καταγγελία οργότερα όσον αφορά το ίδιο μέρος.

5. Η ειδική ομάδα διαιτησίας δύναται, εφόσον το ζητήσουν αμοιόερα τα μέρη, να αναστείλει τις εργασίες της ανά πάσα στιγμή για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες. Μόλις παρέλθει το διάστημα των δώδεκα μηνών, παύει να ισχύει η απόφαση σύστασης της ειδικής ομάδας, με την επιφύλαξη του δικαιώματος του καταγγέλλοντος μέρους να ζητήσει σε μεταγενέστερο στάδιο τη σύσταση ειδικής ομάδας για το ίδιο μέτρο.

## ΥΜΗΜΑ II

### ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

#### ΑΡΘΡΟ 6

##### Συμμόρφωση προς την απόφαση της ειδικής ομάδας διαιτησίας

Κάθε μέρος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί με την απόφαση της ειδικής ομάδας διαιτησίας και τα μέρη συμφωνούν επί ευλόγου χρονικού διαστήματος εντός του οποίου πρέπει να εφαρμοστεί η απόφαση.

## ΑΡΘΡΟ 7

## Εύλογο χρονικό διάστημα για τη συμμόρφωση

1. Το αργότερο εντός τριάντα ημερών από την ανακοίνωση της απόφασης της ειδικής ομάδας διατησίας στα μέρη, το μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία ανακοινώνει στο καταγγέλλον μέρος το χρονικό περιθώριο (εφεξής «εύλογο χρονικό διάστημα») που θα απαιτηθεί για την εφαρμογή της. Αμφότερα τα μέρη προσπαθούν να συμφωνήσουν επί εύλογου χρονικού διαστήματος.
2. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των μερών όσον αφορά το εύλογο χρονικό διάστημα για την εφαρμογή της απόφασης της ειδικής ομάδας διατησίας, το καταγγέλλον μέρος μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, εντός 20 ημερών από την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, να συγκαλέσει εκ νέου την αρχική ειδική ομάδα διατησίας για να προσδιορίσει αυτή τη εν λόγω διάστημα. Η ειδική ομάδα διατησίας εκδίδει την απόφασή της εντός είκοσι ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
3. Στην περίπτωση που είναι αδύνατη η σύγκληση της αρχικής ειδικής ομάδας διατησίας, ή ορισμένων εκ των μελών της, εφαρμόζονται οι διαδικασίες του άρθρου 4. Στην περίπτωση αυτή επίσης, η προθεσμία κοινοποίησης της απόφασης είναι 20 ημέρες από την ημερομηνία σύστασης της ειδικής ομάδας διατησίας.

## ΑΡΘΡΟ 8

**Επανεξέταση των μέτρων που θεσπίστηκαν για τη συμμόρφωση  
με την απόφαση της ειδικής ομάδας διαιτησίας**

1. Το μέρος κατά τον οποίον στρέφεται η καταγγελία κοινοποιεί στο άλλο μέρος και στην Εταιρεία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, πριν από το τέλος του εύλογου χρονικού διαστήματος, κάθε μέτρο που λαμβάνεται για τη συμμόρφωση με την απόφαση της ειδικής ομάδας διαιτησίας.
2. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των μερών όσον αφορά το συμβιβασμό κάθε μέτρου, που έχει κοινοποιηθεί σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, με τις διατάξεις που αναφέρονται στο άρθρο 2, το καταγγέλλον μέρος δύναται να ζητήσει από την αρχική ομάδα διαιτησίας να αποφασίσει σχετικά με το ζήτημα. Μια τέτοια αίτηση πρέπει να εξηρεί το λόγο για τον οποίο το μέτρο δεν συνάδει με την παρούσα συμφωνία. Μόλις συγκληθεί εκ νέου, η ειδική ομάδα διαιτησίας εκδίδει την απόφασή της εντός 45 ημερών από την ημερομηνία της επανασύνταξής της.
3. Στην περίπτωση που είναι αδύνατη η σύγκληση της αρχικής ειδικής ομάδας διαιτησίας, ή ορισμένων εκ των μελών της, ισχύουν οι διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 4. Στην περίπτωση αυτή επίσης, η προθεσμία κοινοποίησης της απόφασης είναι 45 ημέρες από την ημερομηνία σύστασης της ειδικής ομάδας διαιτησίας.

## ΑΡΘΡΟ 9

## Προσωρινά μέτρα σε περίπτωση μη συμφώρησης

1. Εάν το μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία παραλείψει να κοινοποιήσει οποιουδήποτε μέτρο που έχει λάβει προκειμένου να συμμορφωθεί με την απόφαση της ειδικής ομάδας διαμεσολάβησης πριν από τη λήξη του εύλογου χρονικού διαστήματος, ή εάν η ειδική ομάδα διαμεσολάβησης αποφασίσει ότι το κοινοποιηθέν μέτρο βιάσει του άρθρου 8 παράγραφος 1 δεν συνάδει με τις υποχρεώσεις αυτού του μέρους δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, το μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία παρουσιάζει προτεραιότητα για προσωρινή αποζημίωση αν το ζητήσει το καταγγέλλον μέρος.
2. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί συμφωνία για την αποζημίωση εντός τριάντα ημερών από τη λήξη του εύλογου χρονικού διαστήματος, ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της ειδικής ομάδας διαμεσολάβησης βάσει του άρθρου 8, σύμφωνα με το οποίο τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμόρφωση δεν συνάδει με την παρούσα συμφωνία, το καταγγέλλον μέρος δικαιούται, μετά από ανακοίνωση στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος και στην Επιτροπή Στελέθευσης και Σύγκλησης, να αναστείλει την εφαρμογή των ενεργειμάτων που χορηγήθηκαν βάσει του άρθρου 2 του παρόντος πρωτοκόλλου, σε επίπεδο ανάλογο με τις δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις της παραβίασης. Το καταγγέλλον μέρος δύναται να εφαρμόσει την αναστολή δέκα ημέρες από την ημερομηνία της κοινοποίησης, εκτός κι αν το μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία ζητήσει διαδικασία διαμεσολάβησης βάσει της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

3. Εάν το μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία θεωρεί ότι το επίπεδο της αναστολής δεν ισοδυναμεί με τις δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις που προκάλεσε η παραβίαση, τότε υποβάλλει γραπτή αίτηση στον πρόεδρο της αρχικής ειδικής ομάδας διαιτησίας, πριν από τη λήξη της προθεσμίας των δέκα ημερών που αναφέρεται στην παράγραφο 2 για την εκ νέου σύγκληση της αρχικής ειδικής ομάδας διαιτησίας. Η ειδική ομάδα διαιτησίας κοινοποιεί την απόφασή της σχετικά με το επίπεδο αναστολής των ενεργημάτων στα μέρη και στην Επιτροπή Σταθεροποίησης και Σύνδεσης εντός 30 ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Τα ενεργήματα δεν αναστέλλονται μέχρις ότου η ειδική ομάδα διαιτησίας εκδώσει την απόφασή της. Επιπλέον, κάθε αναστολή πρέπει να είναι συνεπής προς την απόφαση της ομάδας διαιτησίας.

4. Η αναστολή των ενεργημάτων είναι προσωρινή και εφαρμόζεται μόνον έως ότου το μέτρο που έχει κριθεί ότι παραβιάζει την παρούσα συμφωνία αρθεί ή τροποποιηθεί ώστε να καταστεί σύμφωνο προς την παρούσα συμφωνία, ή έως ότου τα συμβαλλόμενα μέρη καταλήξουν σε συμφωνία για την επίλυση της διαφοράς.

## ΑΡΘΡΟ 10

### Εκμετάλληση των μέτρων που θεσπίστηκαν για τη συμμόρφωση μετά την αναστολή των ενεργημάτων

1. Το μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία κοινοποιεί στο άλλο συμβαλλόμενο μέρος και στην Επιτροπή Σταθεροποίησης και Σύνδεσης όλα τα μέτρα που λαμβάνει προκειμένου να συμμορφωθεί προς την απόφαση της ειδικής ομάδας διαιτησίας και την αίτηση που υποβάλλει για τη λήξη της αναστολής των ενεργημάτων που εφαρμόζει το καταγγέλλον μέρος.

2. Εάν τα μέρη δεν καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με το επιβιβάζσιμο του κοινοποιηθέντος μέτρου με την παρούσα συμφωνία εντός 30 ημερών από την ημερομηνία υποβολής της κοινοποίησης, το καταγγέλλον μέρος δύναται να ζητήσει γραπτώς από τον πρόεδρο της αρχικής ειδικής ομάδας διατησίας να αποφασίσει σχετικά με το ζήτημα. Η εν λόγω αίτηση κοινοποιείται ταυτόχρονα στο άλλο μέρος και στην Επιτροπή Στελέρωσης και Σύνδεσης. Η ειδική ομάδα διατησίας εκδίδει την απόφασή της εντός 45 ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Εάν η ειδική ομάδα διατησίας αποφασίσει ότι το μέτρο που λαμβάνεται για τη συμμόρφωση, δεν συνάδει με την παρούσα συμφωνία, η ειδική ομάδα διατησίας καθορίζει εάν το καταγγέλλον μέρος δύναται να συνεχίσει την αναστολή των ενεργειμάτων στο αρχικό ή σε διαφορετικό επίπεδο. Εάν η ειδική ομάδα διατησίας αποφασίσει ότι το μέτρο που λαμβάνεται για τη συμμόρφωση, συνάδει με την παρούσα συμφωνία, η αναστολή των ενεργειμάτων παύει να ισχύει.

3. Στην περίπτωση που είναι αδύνατη η σύγκληση της αρχικής ειδικής ομάδας διατησίας, ή οριζόμενων εκ των μελών της, ισχύουν οι διαδικασίες του άρθρου 4. Η περίοδος κοινοποίησης της απόφασης εξακολουθεί να είναι 45 ημέρες από την ημερομηνία σύστασης της ειδικής ομάδας διατησίας.

## ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

## ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

## ΑΡΘΡΟ 11

## Ανοικτές ακροάσεις

Οι ακροάσεις της ειδικής ομάδας διαιτησίας πραγματοποιούνται παρυσία κοινού, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 18, εκτός αν η ειδική ομάδα διαιτησίας αποφασίσει άλλως είτε συστηματικά είτε κατόπιν αιτήσεως των μερών.

## ΑΡΘΡΟ 12

## Πληροφορίες και τεχνικές συμβουλές

Κατόπιν αιτήσεως ενός από τα μέρη, ή με δική της πρωτοβουλία, η ειδική ομάδα δύναται να ζητήσει πληροφορίες από οποιαδήποτε πηγή θεωρήσει κατάλληλη για τη διαδικασία της ειδικής ομάδας. Η ειδική ομάδα έχει επίσης το δικαίωμα να ζητήσει τη γνώμη εμπειρογνομόνων εφόσον το θεωρήσει σκόπιμο. Κάθε πληροφορία που συγκεντρώνεται κατόπιν των τρόπων, κοινοποιείται στα συμβαλλόμενα μέρη προς διατύπωση σχολίων. Τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να υποβάλουν φιλικές παρατηρήσεις στην ειδική ομάδα διαιτησίας υπό τους όρους που καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό που αναφέρεται στο άρθρο 18.

## ΑΡΘΡΟ 13

## Αρχές ερμηνείας

Οι ειδικές ομάδες διατησίας εφαρμόζουν και ερμηνεύουν τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας με βάση τους συνήθεις κανόνες για την ερμηνεία του δημοσίου διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης της Βιέννης για το δικαίο των Συνθηκών. Δεν προβαίνουν σε ερμηνεία του κοινοτικού κεκτημένου. Το γεγονός ότι μια διάταξη είναι ταυτοσημή κατ'ουσίαν με διάταξη της Συνθήκης για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δεν είναι καθοριστικό για την ερμηνεία της εν λόγω διάταξης.

## ΑΡΘΡΟ 14

## Αποφάσεις και ρυθμίσεις της ειδικής ομάδας διατησίας

1. Όλες οι αποφάσεις της ειδικής ομάδας διατησίας, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης τελικής απόφασης, λαμβάνονται με πλειοψηφία.
2. Όλες οι αποφάσεις της ειδικής ομάδας διατησίας είναι δεσμευτικές για τα μέρη. Κοινοποιούνται στα μέρη και στην Επιτροπή Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, η οποία τις δημοσιεύει εκτός εάν αποφασιστεί με συναίνεση να μην το πράξει.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

## ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

## ΑΡΘΡΟ 15

## Κατάλογος διαιτητών

1. Η Επιτροπή Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, το αργότερο εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου, καταρτίζει κατάλογο δεκαπέντε ατόμων που είναι πρόθυμα και ικανά να εργασθούν ως διαιτητές. Καθένα από τα συμβιβαζόμενα μέρη επιλέγει πέντε άτομα ως διαιτητές. Τα μέρη επιλέγουν επίσης πέντε άτομα που εκτελούν χρέη προέδρου των ειδικών ομάδων άκετησίας. Η Επιτροπή Σταθεροποίησης και Σύνδεσης εξασφαλίζει τη διατήρηση του καταλόγου πάντα σ' αυτό το επίπεδο.
2. Οι διαιτητές πρέπει να έχουν ειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία στους τομείς του δικαίου, του διεθνούς δικαίου, του κοινοτικού δικαίου και/ή του διεθνούς εμπορίου. Είναι ανεξάρτητοι, συμμετέχουν σε ατομική βάση και δεν συνδέονται ούτε λαμβάνουν οδηγίες από κάποιο οργανισμό ή δημόσια αρχή, και συμμορφώνονται με τον κώδικα δεοντολογίας που περιλαμβάνεται στο άρθρο 18.

## ΑΡΘΡΟ 16

## Σχέση με τις υποχρεώσεις στο πλαίσιο του ΠΟΕ

Κατά την ενδεχόμενη προσαρμογή της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ), ισχύουν τα ακόλουθα:

- α) Οι ειδικές ομάδες διαιτησίας που συστήνονται στο πλαίσιο του παρόντος πρωτοκόλλου, δεν εκδικάζουν διαφορές σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κάθε συμβαλλόμενου μέρους δυνάμει της συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.
- β) Το δικαίωμα των μερών να προσφεύγουν στις διαδικασίες επίλυσης των διαφορών του παρόντος πρωτοκόλλου δεν θίγει τις ενδεχόμενες δεξιότητες στο πλαίσιο του ΠΟΕ, συμπεριλαμβανομένης της δράτης επίλυσης των διαφορών. Ωστόσο, αν ένα μέρος έχει κινηθεί διαδικασία επίλυσης των διαφορών, όσον αφορά ένα συγκεκριμένο θέμα, είτε δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφου 1 του παρόντος πρωτοκόλλου, είτε δυνάμει της συμφωνίας ΠΟΕ, δεν κινεί διαδικασία επίλυσης των διαφορών όσον αφορά το ίδιο θέμα στο πλαίσιο του άλλου σώρου πριν περατωθεί η πρώτη διαδικασία. Για τους σκοπούς της παρούσας παράγραφου, θεωρείται ότι, οι διαδικασίες επίλυσης των διαφορών δυνάμει της συμφωνίας ΠΟΕ κινούνται όταν ένα μέρος ζητάει τη σύσταση ειδικής ομάδας δυνάμει του άρθρου 6 του Μνημονίου σχετικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που διέπουν την επίλυση των διαφορών του ΠΟΕ.
- γ) Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν εμποδίζει ένα μέρος να εκπαιύσει την αναστολή των υποχρεώσεων που έχουν παραιχωρηθεί από το όργανο επίλυσης διαφορών του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

## ΑΡΘΡΟ 17

## Προθεσμίες

1. Όλες οι προθεσμίες που καθορίζονται στο παρόν πρωτόκολλο υπολογίζονται σε ημερολογιακές ημέρες από την ημέρα που έπεται την πράξης ή του γεγονότος που αφορούν.
2. Κάθε προθεσμία που αναφέρεται στο παρόν πρωτόκολλο είναι δυνατό να παρατείνεται με αμοιβαία συμφωνία των μερών.
3. Κάθε προθεσμία που αναφέρεται στο παρόν πρωτόκολλο δίνεται να παρατείνεται από τον πρόεδρο της ειδικής ομάδας διαμετρίας, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη ή με δική του, δέοντως αιτιολογημένη, πρωτοβουλία.

## ΑΡΘΡΟ 18

Κανονισμός λειτουργίας, κώδικας δεοντολογίας  
και τροποποίηση του παρόντος πρωτοκόλλου

1. Το Συμβούλιο Διαθεσμιοποίησης και Σύνδεσης, το αργότερο εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου, καταρτίζει τον εσωτερικό κανονισμό για τη διεξαγωγή των διαδικασιών της ειδικής ομάδας διαμετρίας.

2. Το Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, το αργότερο εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος πρωτοκόλλου, συμπληρώνει τον εσωτερικό κανονισμό με κώδικα δεοντολογίας που διασφαλίζει την ανεξαρτησία ή την αμεροληψία των διαιτητών.
3. Το Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης δύναται να αποφασίσει να τροποποιήσει το παρόν πρωτόκολλο.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ 7  
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ  
ΛΜΟΙΒΑΙΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΩΝ  
ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥΣ ΟΙΝΟΥΣ  
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΛΜΟΙΒΑΙΑ ΑΝΑΓΚΩΡΙΣΗ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟ  
ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΣΙΩΝ ΟΙΝΩΝ,  
ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΣΜΕΝΩΝ ΟΙΝΩΝ

## ΑΡΘΡΟ 1

Το πρωτόκολλο αυτό περιλαμβάνει:

- 1) συμφωνία σχετικά με την καθιέρωση αμοιβαίων προτιμησιακών εμπορικών παραχωρήσεων για ορισμένους οίνους (Παράρτημα I του παρόντος πρωτοκόλλου),
- 2) συμφωνία σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση, προστασία και έλεγχο των ονομασιών των οίνων, αλκοολούχων ποτών και αρωματισμένων οίνων (Παράρτημα II του παρόντος πρωτοκόλλου).

## ΑΡΘΡΟ 2

Οι συμφωνίες που αναφέρονται στο άρθρο 1 ισχύουν για:

- 1) τους οίνους που υπάγονται στην κλάση 22 04 του αναρμονισμένου συστήματος της διεθνούς σύμβασης για το αναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, η οποία υπεγράφη στις Βρυξέλλες στις 24 Ιουνίου 1983, που έχουν παραχθεί από ντοπα σταφύλια.

α) που κατέγονται από την Κοινότητα και έχουν παραχθεί σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις οινολογικές πρακτικές και επεξεργασίες που αναφέρονται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, περί κοινής οργάνωσης της αμπελοοικονομικής αγοράς<sup>1</sup>, και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1622/2000 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2000, για τον καθορισμό ορισμένων λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999, για την κοινή οργάνωση της αμπελοοικονομικής αγοράς και για την καθιέρωση κοινοτικού κώδικα των οινολογικών πρακτικών και επεξεργασιών<sup>2</sup>,

ή

β) κατέγονται από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και έχουν παραχθεί σύμφωνα με τις διαδικασίες που διέπουν τις οινολογικές πρακτικές και επεξεργασίες σύμφωνα με τη νομοθεσία της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης. Οι κανόνες που διέπουν τις οινολογικές πρακτικές και επεξεργασίες πρέπει να συνάδουν με την κοινοτική νομοθεσία.

<sup>1</sup> ΕΕ L 179 της 14.07.1999, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 (ΕΕ L 299 της 7.10.2007).

<sup>2</sup> ΕΕ L 194 της 31.07.2000, σ. 3. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1300/2007 (ΕΕ L 289 της 7.11.2007, σ. 8).

2) τα αλκοολούχα ποτά που υπάγονται στην κλάση 22.08 της σύμβασης που αναφέρεται στην παράγραφο Γ, τα οποία:

α) κατ'άγονται από την Κοινότητα και είναι σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1576/89 του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1989 για τη θέσπιση των γενικών κανόνων σχετικά με τον ορισμό, το χαρακτηρισμό και την παρουσίαση των αλκοολούχων ποτών<sup>1</sup>, και τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1014/90 της Επιτροπής της 24ης Απριλίου 1990 περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής για τον ορισμό, το χαρακτηρισμό και την παρουσίαση των αλκοολούχων ποτών<sup>2</sup>,

ή

β) κατ'άγονται από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και έχουν παραχθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης η οποία πρέπει να συνάδει προς την κοινοτική νομοθεσία.

<sup>1</sup> ΕΕ L 160 της 12.06.1989, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την πράξη προσχώρησης του 2005.

<sup>2</sup> ΕΕ L 105 της 25.4.1990, π. 9. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2140/98 (ΕΕ L 270 της 7.10.1998, σ. 9).

3) Οι αρωματισμένοι οίνοι που υπάρχουν στην κλάση 22.05 της σύμβασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι οποίοι:

α) κατάγονται από την Κοινότητα και είναι σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου της 10ης Ιουνίου 1991 για τη θέσπιση των γενικών κανόνων σχετικά με την ορισμό, τον χαρακτηρισμό και την παρουσίαση των αρωματισμένων οίνων, των αρωματισμένων ποτών με βάση τον οίνο και των αρωματισμένων κυττά, αμπελοοινικών προϊόντων<sup>1</sup>,

ή

β) κατάγονται από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη και έχουν παραχθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης η οποία πρέπει να συνάδει προς την κοινοτική νομοθεσία.

<sup>1</sup> ΕΕ L 149 της 14.06.1991. Ο 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την πράξη προσχώρησης του 2005.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑΟΥ 7

**ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ  
ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΣΝΙΑΣ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ  
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΕΡΩΣΗ ΑΜΟΙΒΑΚΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΩΝ  
ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥΣ ΟΙΝΟΥΣ**

1. Οι εισαγωγές στην Κοινότητα των ακόλουθων οίνων που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος πρωτοκόλλου τυγχάνουν των ακόλουθων παραχωρήσεων:

| Κωδικός ΣΟ                                                                                                                                                                                                                                                | Περιγραφή<br>(σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1<br>σημείο β)<br>του πρωτοκόλλου 7) | Ευαρωμενικός<br>δασμός | Ποσότητες<br>(hl) | Ειδικός<br>δασμός |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------|-------------------|
| ex 2204 10<br>ex 2204 21                                                                                                                                                                                                                                  | Αφρώδεις οίνοι ποιότητας<br>(ήτοι από υγρό σταγόνια)                                | απώλειη                | 12 000            | (1)               |
| ex 2204 29                                                                                                                                                                                                                                                | (ήτοι από υγρό σταγόνια)                                                            | απώλειη                | 3 200             | (1)               |
| (1) Κάθε αντήρηση ενός από τα μέλη, μέρους να πραγματοποιούνται για την κάλυψη των ποσοτήτων με τη μεταφορά ποσοτήτων από την ποσότητα που εφαρμόζεται στην κλάση ex 2204 29 της ποσοστιαίας και υπερυπόκειται στις ποσοτώσεις ex 2204 10 και ex 2204 21. |                                                                                     |                        |                   |                   |

2. Η Κοινότητα χορηγεί προτιμησιακό μηδενικό δασμό εντός των ορίων των διευκολυντικών ποσοτώσεων που ορίζονται στο σημείο 1, υπό τον όρο ότι δεν θα καταβληθούν εξαγωγικές επιδοτήσεις για τις εξαγωγές αυτών των ποσοτήτων από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη.

3. Οι εισαγωγές στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη των ακόλουθων υίνων που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος πρωτοκόλλου, καταγωγής Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, τυγχάνουν των ακόλουθων παραχρησμών:

| Διομοιωτικός κώδικας Βοσνίας-Ερζεγοβίνης | Περιγραφή (σύμφωνα με το άρθρο 2 του άρθρου 1 ενότητας α) του πρωτοκόλλου 7) | Προβλεπόμενος δασμός | στη Γερμανία οι αρχές ισχύος της συμφωνίας - εισαγωγής (51) | Ετήσια εισαγωγή (51) | Εξέταση διπλάριος |
|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------|
| ex 2204 16<br>ex 2204 21                 | Αγνέθι: υψηλή ποιότητα Κρασί από γαπιά σταφύλια                              | απλό                 | 6 000                                                       | 1 000                | (1)               |

(1) Η ετήσια εισαγωγή εφωρμίζεται έως ότου η ποσότητα ανέλθει σε 8 000 t, κατά ανώτατο όριο

4. Η Βοσνία-Ερζεγοβίνη χορηγεί προτιμησιακό μηδενικό δασμό εντός των ορίων των δασμολογικών ποσοτώσεων που ορίζονται στο σημείο 3, υπό τον όρο ότι δεν θα καταβληθούν εξαγωγικές επιδοτήσεις για τις εξαγωγές αυτών των ποσοτήτων από την Κοινότητα

5. Οι κανόνες καταγωγής που πρέπει να εφαρμόζονται δυνάμει της παρούσας συμφωνίας καθορίζονται στο πρωτόκολλο 2 της συμφωνίας σύνδεσης και σταθεροποίησης.

6. Οι εισαγωγές οίνου στα πλαίσια των παραχωρήσεων που προβλέπονται από την παρούσα συμφωνία υπόκεινται στην προσκόμιση πιστοποιητικού και συνοδευτικού εγγράφου, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2001 της Επιτροπής, της 24ης Απριλίου 2001, για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου, όσον αφορά τις σχέσεις με τα προϊόντα του αμπελοοινικού τομέα συναλλαγές με τρίτες χώρες<sup>1</sup>, ούτως ώστε να διασφαλισθεί ότι ο εν λόγω οίνος σπνάδει προς το άρθρο 2 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου 7. Το πιστοποιητικό και το συνοδευτικό έγγραφο εκδίδεται από επίσημο φορέα ο οποίος πνεγνορίζεται αμοιβαία και μνημονεύεται στους καταλόγους που καταρτίζονται από κοινού.

7. Τα μέρη εξετάζουν τη δυνατότητα να χορηγήσουν αμοιβαία περαιτέρω παραχωρήσεις λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη του εμπορίου του οίνου μεταξύ των μερών, το αργότερο τρία έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

8. Τα μέρη διασφαλίζουν ότι τα οφέλη που χορηγούνται αμοιβαία δεν θίγονται από άλλα μέτρα.

9. Κατόπιν αιτήσεως ενός από τα μέρη, πραγματοποιούνται διαβουλεύσεις σχετικά με οποιαδήποτε πρόβλημα που αφορά τον τρόπο λειτουργίας της παρούσας συμφωνίας.

<sup>1</sup> ΕΕ L 128 της 10.5.2001, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 (ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ 7

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ  
ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΥΝΙΑΣ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗΣ  
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ,  
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΣΙΩΝ ΟΙΝΩΝ,  
ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΛΙΟΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΣΜΕΝΩΝ ΟΙΝΩΝ

ΑΡΘΡΟ 1

Στόχοι

1. Τα μέρη, με βάση τις αρχές της αμεροληψίας και της αμοιβαιότητας, αναγνωρίζουν, προσηκπεύουν και ελέγχουν τις ονομασίες των προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος πρωτοκόλλου σύμφωνα με τους όρους του παρόντος παραρτήματος.
2. Τα μέρη λαμβάνουν όλα τα γενικά και ειδικά μέτρα που είναι απαραίτητα για να διαπαραλίσουν ότι εκπληρώνονται οι υποχρεώσεις και επιτυγχάνονται οι στόχοι που καθορίζονται στο παρόν παρήρημα

## ΑΡΘΡΟ 2

## Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας και εκτός αν παθέται διατύπωση αυτής, νοούνται ως:

- α) «προϊόν κατεργασίας», όταν χρησιμοποιείται σε σχέση με την ονομασία ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη:
  - ο σίγης που παριίγεται εξ ολοκλήρου στο έδαφος του οικείου μέρους μόνον από σταφύλια που έχουν συγκομισθεί εξ ολοκλήρου στο έδαφος του εν λόγω μέρους,
  - το αλκοολούχο ποτό ή ο αρωματισμένος σίγης που παρασκευάζεται στο έδαφος του εν λόγω μέρους.
- β) «γεωγραφική ένδειξη», όπως αναφέρεται στη προσάρτημα Ι, κάθε ένδειξη κατά την έννοια του άρθρου 22 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τις εμπορικές πτυχές των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (στο εξής «συμφωνία TRIPS»),
- γ) «παραδοσιακή έκφραση», μια ονομασία που χρησιμοποιείται κατά παράδοση, σύμφωνα με το προσάρτημα 2, η οποία αναφέρεται ιδίως στη μέθοδο παραγωγής ή στην ποιότητα, στο χρώμα, στο είδος ή στον τόπο, ή σε ένα ιδιαίτερο γεγονός που συνδέεται με την ιστορία του συγκεκριμένου οίνου και αναγνωρίζεται από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις ενός μέρους για την περιγραφή και την παρουσίαση οίνου καταγόμενου από το έδαφος του εν λόγω μέρους,

- δ) «ομώνυμη»: η ίδια γεωγραφική ένδειξη ή η ίδια παραδοσιακή έκφραση ή ένδειξη τόσο παραπλήρως ώστε να μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση ή να παρεμπέμψει σε διαφορετικούς τόπους, διαδικασίες ή πράγματα,
- ε) «χαρμυκτηρισμός»: οι λέξεις που χρησιμοποιούνται για την περιγραφή οίνου, αλκοολούχου ποτού ή αρωματισμένου οίνου σε μια ετικέτα ή στα έγγραφα που συνοδεύουν τους οίνους, τα αλκοολούχα ποτά ή τους αρωματισμένους οίνους κατά τη μεταφορά, στα εμπορικά έγγραφα, ιδίως στα τιμολόγια, στα δελτία παράδοσης και στις διακηρύξεις,
- στ) «επισημάνση»: το σύνολο των περιγραφών και άλλων ενδείξεων, σημείων, απεικονίσεων, γεωγραφικών ενδείξεων ή εμπορικών σημάτων που χαρακτηρίζουν τους οίνους, τα αλκοολούχα ποτά ή τους αρωματισμένους οίνους και εμπεύονται στο ίδιο δοχείο, συμπεριλαμβανομένου του σπαστήματος πακετισμού και των προσδεδωμένων στο δοχείο εντύπων, καθώς και του καλύμματος του λαιμού των φιαλών,
- ζ) «παρουσίαση»: το σύνολο των λέξεων, αναφορών και παρόμοιων που αφορούν οίνο, αλκοολούχο ποτό ή αρωματισμένο οίνο και χρησιμοποιούνται στις ετικέτες, στη συσκευασία, στα δοχεία, στο πόμα, σε διακηρύξεις και/ή στο πλαίσιο της προώθησης πώλησεων εν γένει,
- η) «επισκευασία»: τα προστετευτικά περιτυλίγματα, όπως χαρτί, γάθινα περιβλήματα κάθε είδους, χαρτοκιβώτια και κουτιά, που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ενός ή περισσότερων δοχείων ή για πώληση στον τελικό καταναλωτή,

- θ) «παραγόμενο»: η υλική/χημική διαδικασία οινοποίησης ή παραγωγής αλκοολούχων ποτών ή αρωματισμένων οίνων,
- ι) «οίνος»: το προϊόν που παράγεται αποκλειστικά με υλική ή μερική αλκοολική ζύμωση νωπών σταφυλιών προερχόμενων από ποικιλίες αμπέλου που αναφέρονται στην συμφωνία στο παρόν παράρτημα τα οποία έχουν υποστεί έκθλιψη ή όχι, ή γλυκούς σταφυλιών,
- ια) «ποικιλίες αμπέλων»: οι ποικιλίες φυτών του είδους *Vitis Vinifera* με την επιφύλαξη της νομοθεσίας που ενδέχεται να ισχύει σε ένα συμβαλλόμενο μέρος σχετικά με τη χρησιμοποίηση διαφορετικών ποικιλιών αμπέλου για τον οίνο που παράγεται στο εν λόγω συμβαλλόμενο μέρος,
- ιβ) «Συμφωνία ΠΟΕ» η συμφωνία του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου που συνήφθη στις 15 Απριλίου 1994.

### ΑΡΘΡΟ 3

#### Γενικοί κανόνες εισαγωγής και εμπορίας

Εκτός αν προβλέπεται άλλως στην συμφωνία στο παρόν παράρτημα, τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος πρωτοκόλλου εισάγονται και διατίθενται στο εμπόριο σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που εφαρμόζονται στο έδαφος του οικείου μέρους.

## ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΛΟΙΒΑΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΣΙΩΝ ΟΙΝΩΝ,  
ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΩΝ ΠΟΤΩΝ  
ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΣΜΕΝΩΝ ΟΙΝΩΝ

## ΑΡΘΡΟ 4

## Προστατευόμενες ονομασίες

Με την επιφύλαξη των άρθρων 5, 6 και 7 του παρόντος παραρτήματος, προστατεύονται οι ακόλουθες ονομασίες:

- α) όσον αφορά τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος προσηκούλλου:
  - i) οι όροι που αναφέρονται στο όνομα του κράτους μέλους από το οποίο κατάγεται ο οίνος, το αλκοολούχο ποτό και ο αρωματισμένος οίνος ή άλλοι όροι που υποδηλώνουν το κράτος μέλος,
  - ii) οι γεωγραφικές ενδείξεις που αναφέρονται στο Προσάρτημα 1, Μέρος Α, στοιχείο α) για τους οίνους, στοιχείο β) για τα αλκοολούχα ποτά και στοιχείο γ) για τους αρωματισμένους οίνους,
  - iii) οι παραδοσιακές εκφράσεις που αναφέρονται στο προσάρτημα 2.
- β) όσον αφορά τους οίνους, τα αλκοολούχα ποτά και τους αρωματισμένους οίνους καταγωγής Βοσνίας-Ερζεγοβίνης
  - i) οι όροι που αναφέρονται στη όνομα «Βοσνία-Ερζεγοβίνη» ή οποιοσδήποτε άλλος όρος που υποδηλώνει την εν λόγω χώρα,

- ii) οι γεωγραφικές ενδείξεις που αναφέρονται στο Μέρος Β του Προσαρτήματος 1, στοιχείο α) για τους οίνους, στοιχείο β) για τα αλκοολούχα ποτά και στοιχείο γ) για τους αρωματισμένους οίνους.

## ΑΡΘΡΟ 5

Προστασία των ονομασιών που αναφέρονται στα κράτη μέλη της Κοινότητας  
και στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη

1. Στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, οι όροι που αναφέρονται στα κράτη μέλη της Κοινότητας και οι άλλαι όροι που χρησιμοποιούνται για να δηλώσουν ένα κράτος μέλος, για τον προσδιορισμό της καταγωγής του οίνου, του αλκοολούχου ποτού και του αρωματισμένου οίνου:
  - α) προσρίζονται για τους οίνους, τα αλκοολούχα ποτά και τους αρωματισμένους οίνους καταγωγής του εν λόγω κράτους μέλους, και
  - β) δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται με διαφορετικό τρόπο απ' αυτόν που προβλέπεται από τους νόμους και τους κανονισμούς της Κοινότητας.
2. Στην Κοινότητα, οι όροι που αναφέρονται στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, και οι διάφορες άλλαι ονομασίες που χρησιμοποιούνται για να δηλώσουν τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, για τον προσδιορισμό της καταγωγής του οίνου, του αλκοολούχου ποτού και του αρωματισμένου οίνου:
  - α) προσρίζονται για τους οίνους, τα αλκοολούχα ποτά και τους αρωματισμένους οίνους καταγωγής Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, και

- β) χρησιμοποιούνται από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη μόνον υπό τους όρους που προβλέπονται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης.

## ΑΡΘΡΟ 6

### Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων

1. Στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, οι γεωγραφικές ενδείξεις για την Κοινότητα που αναφέρονται στο Μέρος Α του Προσαρτήματος 1:
  - α) προστατεύονται για τους οίνους, τα αλκοολούχα ποτά και τους αρωματισμένους οίνους καταγωγής Κοινότητας, και
  - β) δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται με διαφορετικό τρόπο απ' αυτόν που προβλέπεται από τον νόμο και τους κανονισμούς της Κοινότητας
2. Στην Κοινότητα, οι γεωγραφικές ενδείξεις για τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη που αναφέρονται στο Μέρος Β του Προσαρτήματος 1:
  - α) προστατεύονται για τους οίνους, τα αλκοολούχα ποτά και τους αρωματισμένους οίνους καταγωγής Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, και
  - β) χρησιμοποιούνται από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη μόνον υπό τους όρους που προβλέπονται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης.

3. Τα μέρη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με την συμφωνία στο παρόν παράρτημα, για να διασφαλίσουν την αμοιβαία προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 στοιχείο α) σημείο ii) και στο άρθρο 4 στοιχείο β) σημείο ii), οι οποίες χρησιμοποιούνται για την περιγραφή και την παρουσίαση των οίνων, των αλκοολούχων ποτών και των αρωματισμένων οίνων που κατάγονται από το έδαφος των μερών. Για τον σκοπό αυτόν, κάθε μέρος χρησιμοποιεί τα κατάλληλα έννομα μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 23 της συμφωνίας TRIPS, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία και να αποφεύγεται η χρησιμοποίηση γεωγραφικών ενδείξεων για τον προσδιορισμό των οίνων, των αλκοολούχων ποτών και των αρωματισμένων οίνων που δεν καλύπτονται από τις σχετικές ενδείξεις ή περιγραφές.

4. Οι γεωγραφικές ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 προορίζονται αποκλειστικά και μόνο για τα προϊόντα τα καταγόμενα από το έδαφος του συμβαλλόμενου μέρους στο οποίο εφαρμόζονται και μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο υπό τους όρους που καθορίζονται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του εν λόγω μέρους.

5. Η προστασία που προβλέπεται στην συμφωνία στο παρόν παράρτημα απαγορεύει ιδίως οποιαδήποτε χρησιμοποίηση προσημασμένων ονομασιών για τους οίνους, τα αλκοολούχα ποτά και τους αρωματισμένους οίνους που δεν κατάγονται από την αναγραφόμενη γεωγραφική περιοχή, και εφαρμόζονται ακόμη και όταν:

- α) αναφέρεται η πραγματική καταγωγή των οίνων, του αλκοολούχου ποτού ή του αρωματισμένου οίνου,
- β) η σχετική γεωγραφική ένδειξη μεταφράζεται,

- γ) η ονομασία συνοδεύεται από εκφράσεις, όπως «είδος», «τύπος», «τεχνουργία», «απομίμηση», «μέθοδος» ή παρόμοιες
- δ) η προστατευόμενη ονομασία χρησιμοποιείται καθ' οιονδήποτε τρόπο για τα προϊόντα που υπόκεινται στην κλάση αριθ. 20.09 του εναρμονισμένου συστήματος της διεθνούς σύμβασης για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, η οποία υπεγράφη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983.
6. Όταν οι γεωγραφικές ενδείξεις που αναφέρονται στο Προσάρτημα 1 είναι ομώνυμες, η προστασία παρέχεται σε καθεμία από τις ενδείξεις αυτές, υπό την προϋπόθεση ότι έχει χρησιμοποιηθεί καλή τη πίστη. Τα μέρη αποφασίζουν από κοινή τους πρακτικούς όρους χρήσης υπό τους οποίους οι ομώνυμες γεωγραφικές ενδείξεις διαφοροποιούνται μεταξύ τους, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης δίκαιης μεταχείρισης των ενδιαφερόμενων παραγωγών, καθώς και της ανάγκης να μην παραπλανούνται οι καταναλωτές.
7. Αν μια γεωγραφική ένδειξη που αναφέρεται στο Προσάρτημα 1 είναι ομώνυμη με τη γεωγραφική ένδειξη τρίτης χώρας, εφαρμόζεται το άρθρο 23 παράγραφος 3 της συμφωνίας TRIPS.
8. Οι διατάξεις της συμφωνίας στο παρόν παράρτημα δεν θέτουν κατ' ουδέναι τρόπο το δικαίωμα ενός προσώπου να χρησιμοποιεί, κατά τη διάρκεια των εμπορικών συναλλαγών, το όνομά που ή το όνομα του προκατόχου του, στην επιχείρησή, εκτός αν το όνομα χρησιμοποιείται κατά τρόπον ώστε να παραπλανείται ο καταναλωτής.
9. Καμία διάταξη της συμφωνίας στο παρόν παράρτημα δεν υποχρεώνει ένα μέρος να προστατεύει μία γεωγραφική ένδειξη του άλλου μέρους που αναφέρεται στο Προσάρτημα 1, η οποία δεν προστατεύεται ή έχει παύσει να προστατεύεται στη χώρα καταγωγής του ή η οποία έχει πέσει σε αχρηστία στη χώρα αυτή.

10. Την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, τα μέρη παύουν να θεωρούν ότι οι προστατευόμενες γεωγραφικές ονομασίες που αναφέρονται στο Προσάρτημα 1 αποτελούν όρους συνήθεις στην καθομιλουμένη των μερών και σπινταούν την κοινή ονομασία οίνων, αλκοολούχων ποτών και αρωματισμένων οίνων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 24 παράγραφος 6 της συμφωνίας TRIPS.

## ΑΡΘΡΟ 7

### Προστασία των παραδοσιακών εκφράσεων

1. Στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, οι παραδοσιακές εκφράσεις για την Κοινότητα που αναφέρονται στο Προσάρτημα 2:
  - α) δεν χρησιμοποιούνται για την περιγραφή ή την παρουσίαση των πίνων καταγωγής Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, και
  - β) μπορούν να χρησιμοποιούνται για την περιγραφή ή την παρουσίαση οίνων καταγωγής Κοινότητας μόνον όταν αφορά τους οίνους των οποίων η καταγωγή, η κατηγορία και η γλώσσα αναφέρονται στο Προσάρτημα 2 και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις της Κοινότητας.

2. Η Βοσνία-Ερζεγοβίνη λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με την συμφωνία στο παρόν παράρτημα, για να διασφαλίσει την προστασία των παραδοσιακών εκφράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 4 και οι οποίες χρησιμοποιούνται για την περιγραφή και την παροκτάση των οίνων που κατάγονται από το έδαφος της Κοινότητας. Για τον σκοπό αυτό, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη προβλέπει τα κατάλληλα έννομα μέσα για να διασφαλίσει την αποτελεσματική προστασία των παραδοσιακών εκφράσεων και να αποτρέψει τη χρησιμοποίησή τους για την περιγραφή οίνου που δεν επιτρέπεται να φέρει τέτοιες εκφράσεις σκόνη και αν οι χρησιμοποιούμενες παραδοσιακές εκφράσεις συνοδεύονται από εκφράσεις, όπως «είδος», «τύπος», «τεχνιτεργασία», «απομίμηση», «μέθοδος» ή παρόμοιες.

3. Η προστασία μιας παραδοσιακής έκφρασης εφαρμόζεται μόνο για:

- α) τη γλώσσα ή τις γλώσσες στην οποία ή στις οποίες εμφανίζεται στη Προσάρτημα 2 και όχι στη μετάφραση, και
- β) για κατηγορία προϊόντων που τυγχάνουν προστασίας στην Κοινότητα, όπως καθορίζεται στο Προσάρτημα 2.

## ΑΡΘΡΟ 8

### Εμπορικά σήματα

1. Τα αρμόδια γραφεία των μερών αρνούνται την καταχώριση εμπορικού σήματος για οίνο, αλκοολούχο ποτό ή αρωματισμένο οίνο που είναι ταυτόσημο ή παρόμοιο με, ή περιέχει ή συνίσταται σε μινεία για γεωγραφική ένδειξη που προστατεύεται δυνάμει του άρθρου 4 όταν αφορά τους οίνους, τα αλκοολούχα ποτά ή τους αρωματισμένους οίνους που δεν έχουν την καταγωγή αυτή και δεν πληρούν τους σχετικούς κανόνες που διέπουν τη χρησιμοποίησή τους.

2. Τα αρμόδια γραφεία των μερών αρνούνται την καταχώριση εμπορικού σήματος για οίνο που περιέχει ή συνίσταται σε παραδοσιακή έκφραση που προστατεύεται δυνάμει της συμφωνίας στο παρόν παράρτημα, εάν ο εν λόγω οίνος δεν είναι ο οίνος για τον οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά η παραδοσιακή έκφραση, όπως αναφέρεται στο Προσάρτημα 2.

3. Η Βοσνία-Ερζεγοβίνη θα υποστηρίξει τα απαιτούμενα μέτρα για την τροποποίηση όλων των εμπορικών σημάτων, έτσι ώστε να καταργήσει όλες τις αναφορές σε κοινοτικές γεωγραφικές ενδείξεις που προστατεύονται βάσει του άρθρου 4. Όλες οι προαναφερθείσες αναφορές καταργούνται το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008.

## ΑΡΘΡΟ 9

### Εξαγωγές

Τα μέρη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι, σε περίπτωση που οι οίνοι, τα αλκοολούχα ποτά και οι αρωματισμένοι οίνοι που κατέγονται από ένα συμβαλλόμενο μέρος εξαγνούνται και διατίθενται στο εμπόριο εκτός του εδάφους του, οι προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 4 στοιχείο α) σημείο ii) και στο άρθρο 4 στοιχείο β) ii) και, στην περίπτωση οίνων, οι παραδοσιακές εκφράσεις του εν λόγω μέρους που αναφέρονται στο άρθρο 4 στοιχείο α) σημείο iii), δεν χρησιμοποιούνται για την περιγραφή και την παρουσίαση των εν λόγω προϊόντων που κατέγονται από το άλλο μέρος.